

ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА РАДА КОНСУЛТАТИВНО СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ СЛУЖБЕ

Показатељи квалитета рада специјалистичко – консултативне (СК) службе праћени су у свим домовима здравља и у заводима за здравствену заштиту радника Министарства унутрашњих послова (333 радника МУПа) и Железнице Србије (333 радника ЖС), као и у Заводу за здравствену заштиту студената. У свим поменутих установама у оквиру СК службе постоје одељења: интерне медицине, офталмологије, оториноларингологије и психијатрије, а у Дому здравља „Лазаревац” и 333 радника ЖС и одељење пнеумофтизиологије.

Као и током 2020. године и током 2021. године, због наставка пандемије вируса Covid-19, у свим установама примарне здравствене заштите рад је реорганизован у односу на редовне околности и усмерен на сузбијање пандемије. У свим установама образоване ковид амбуланте наставиле су са радом у обиму који је прилагођаван пандемијским таласима и броју оболелих који су имали потребу за здравственом заштитом. Такође, здравствени радници (лекари и медицинске сестре) распоређивани су у ковид болнице и привремене ковид болнице, на испомоћ. Из ових разлога, подаци о показатељима квалитета за 2021. годину у извесној мери се разликују у односу на дужи период праћења, као што је био случај и са подацима за 2020. годину, а неке установе нису биле у могућности да доставе податке о показатељима квалитета.

На нивоу Београда у периоду од 01.01.2021. до 31.12.2021. године било је укупно 612.751 специјалистичко - консултативних прегледа (СК преглед), од којих је 58,5% било заказано, мање него претходне године када је 62,9% било заказано. Од увођења Интегрисаног здравствено-информационог система (ИЗИСа), који се имплементира последњих година, тенденција је да се прегледи заказују кад год је то могуће. Од укупног броја прегледа у 2021. години 413.423 или 67,5% су били први прегледи. Удео заказаних првих прегледа био је 64,4%. Просечна дужина чекања на заказани први преглед се кретала од 3 дана у оториноларинголошкој служби до 12,5 дана у служби интерне медицине. Заказани прегледи су у 84,3% случајева обављени у року од 30 минута од заказаног термина, што је мањи проценат у односу на претходну годину (када је 90% прегледа који су били заказани обављено у року од 30 минута од заказаног термина).

У оквиру специјалистичко – консултативних служби здравствених установа на примарном нивоу прати се следећих 5 показатеља:

1. Просечна дужина чекања на заказан први преглед
2. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у СК служби
3. Процент пацијената који су примљени код лекара у року од 30 минута од времена заказаног термина
4. Укупан број сати у недељи када служба ради поподне
5. Број дана у месецу када је омогућено заказивање СК прегледа

Показатељи се израчунавају на исти начин у свим СК службама.

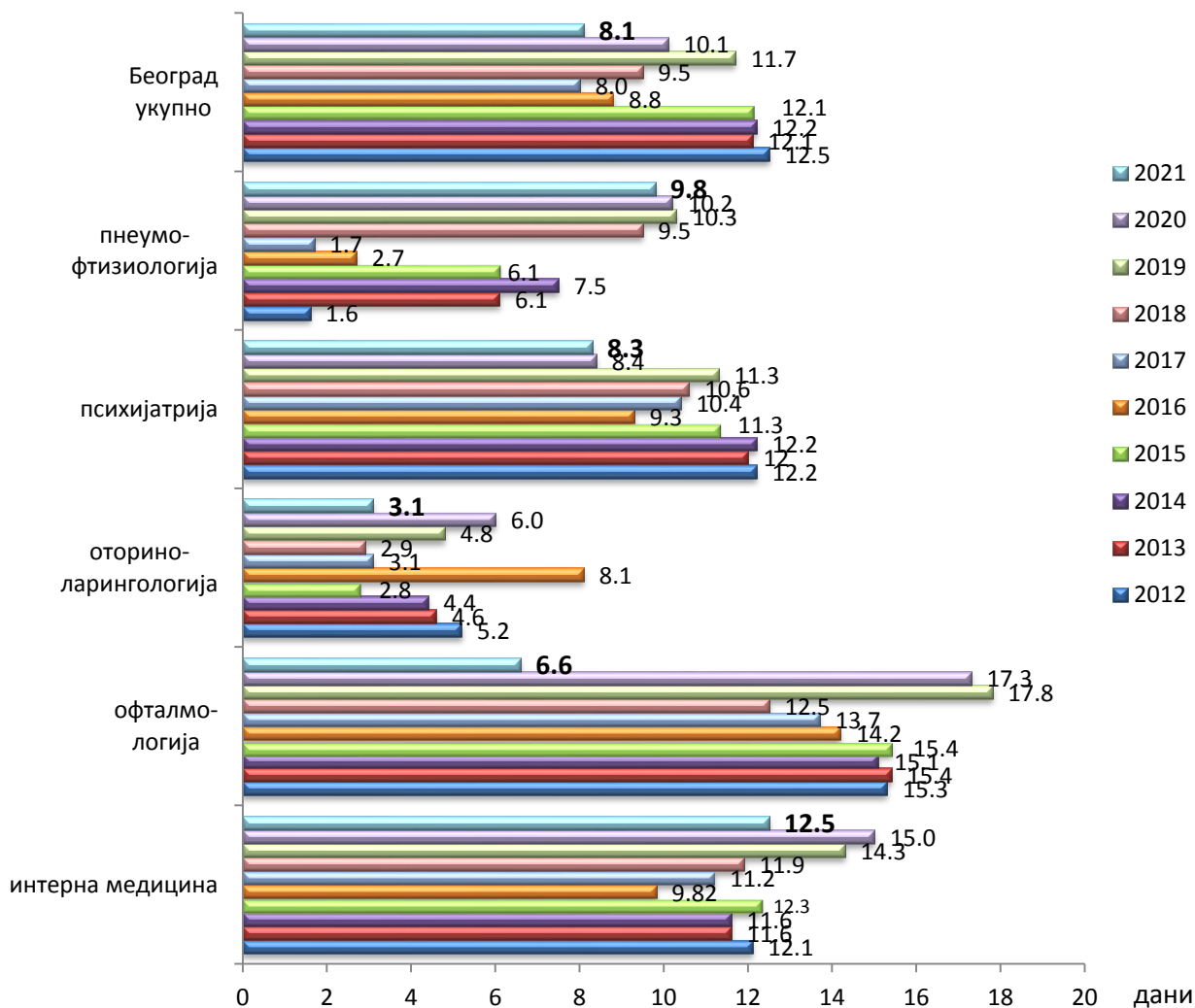
A. ПРИКАЗ ПОКАЗАТЕЉА НА НИВОУ УСТАНОВА ПРИМАРНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ У БЕОГРАДУ

1. Просечна дужина чекања на заказани први преглед

Просечна дужина чекања на заказани први преглед, од првог јављања пацијената СК служби до времена заказивања првог прегледа, израчунава се као збир свих дужина чекања у данима на заказани преглед подељен са бројем пацијената који су имали заказан први преглед.

За разлику од претходних година када се најдуже чекало на офталмолошки преглед, на нивоу града Београда у 2021. години, најдуже се чекало на преглед интернисте (12,5 дана). У 2021. години запажа се знатно краће чекање на прегледе у свим службама у односу на претходну годину, а највеће скраћење се бележи у офталмолошкој служби, и то са 17,3 дана 2020. године на 6,6 дана 2021. године (Графикон 1).

Графикон 1. Просечна дужина чекања на заказани први преглед у СК службама на нивоу Београда у периоду од 2012. до 2021. године

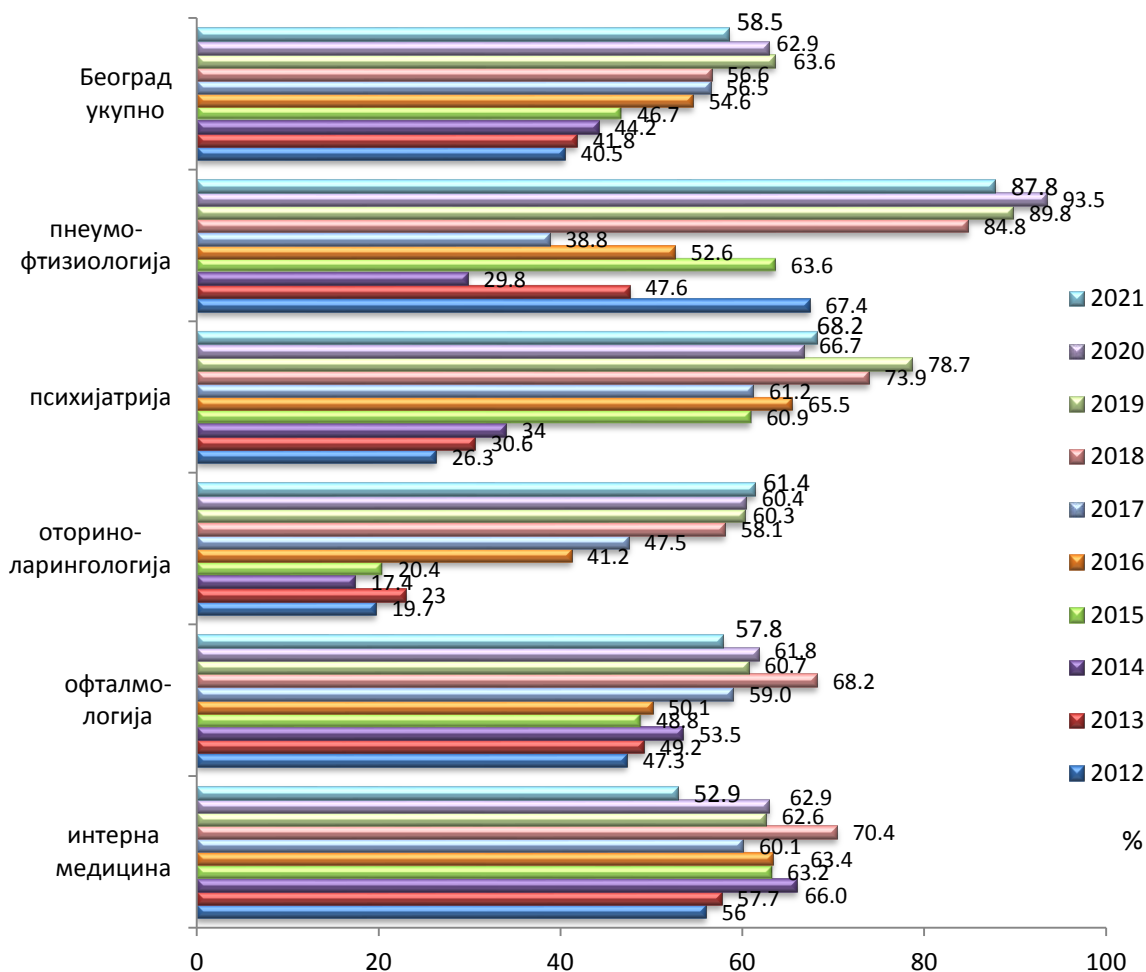

2. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у специјалистичко – консултативној служби

Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у специјалистичко – консултативној служби израчунава се као број заказаних посета подељен са укупним бројем посета и помножен са 100.

На нивоу СК служби београдских здравствених установа на примарном нивоу здравствене заштите 58,5% прегледа је претходно било заказано (Графикон 2), што је нешто мање у односу на претходну годину (када је било заказано 62,9% специјалистичких прегледа). Као и претходне године, највећи проценат заказаних прегледа, био је у пнеумофтизиолошкој служби (87,8%), док је најмањи удео заказаних прегледа у 2021. години забележен у служби интерне медицине (52,6%). Укупни удео заказаних прегледа у СК служби у последње две године је нешто смањен у односу на две године пре тога, што може бити последица реорганизације рада током пандемије.

Графикон 2. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у специјалистичко – консултативној служби у Београду, у периоду од 2012. до 2021. године

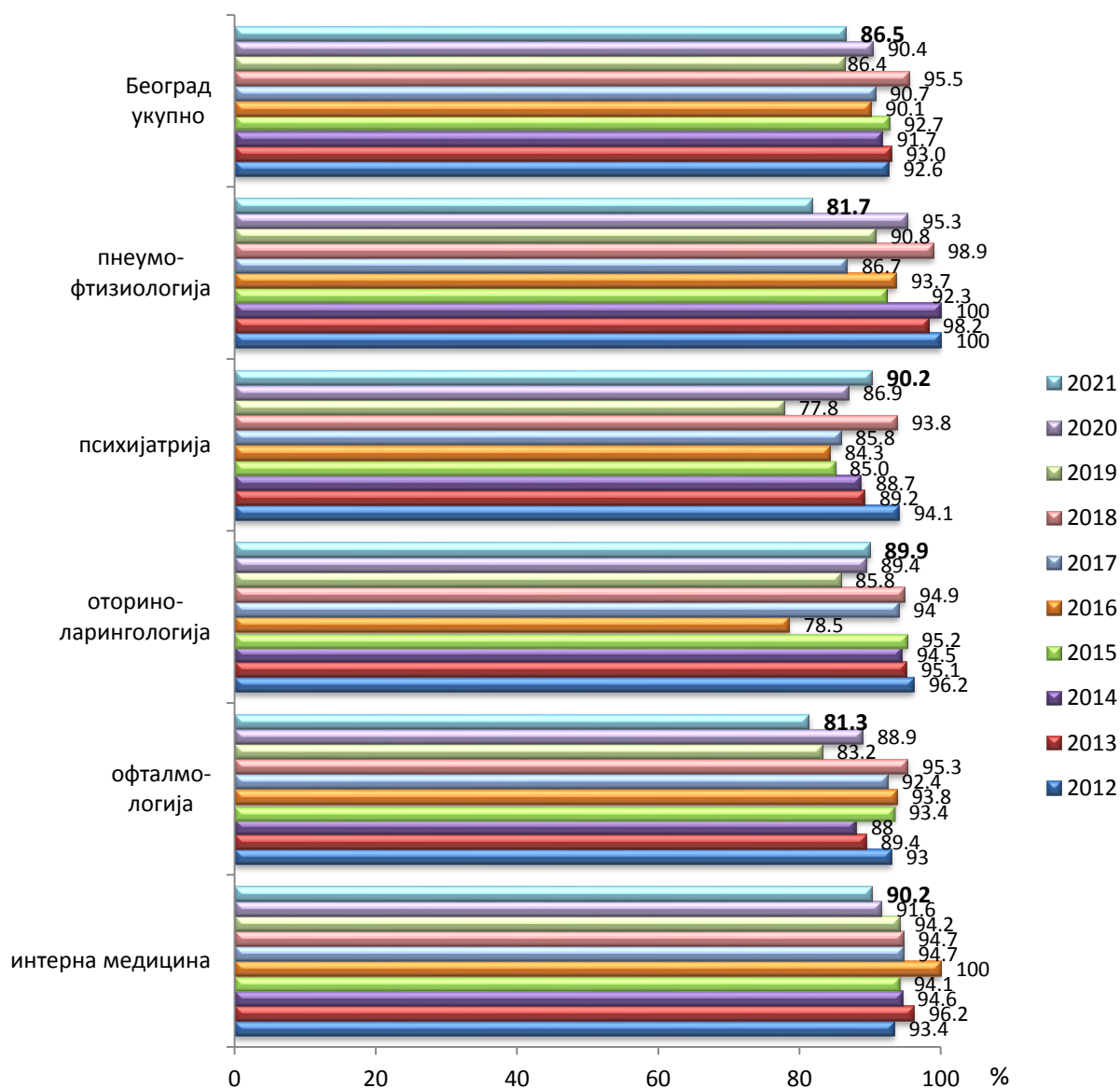

3. Процент пацијената који су примљени код лекара у року од 30 минута од времена заказаног термина

Овај показатељ се израчунава као број пацијената који су примљени код лекара у року од 30 минута од времена заказаног термина подељен са укупним бројем прегледаних пацијената и помножен са 100.

У свим СК службама у Београду у 2021. години 86,5% корисника, који су имали заказани термин је било примљено на преглед у року од 30 минута од заказаног термина, што је мање у односу на претходну годину, када је у року од 30 минута било примљено 90,4% пацијената специјалистичких служби (Графикон 3).

Графикон 3. Процент пацијената који су примљени код лекара у року од 30 минута од времена заказаног термина у Београду

5. Број дана у месецу када је омогућено заказивање специјалистичко – консултативних прегледа

Број дана у месецу када је омогућено заказивање СК прегледа се добија сабирањем дана у месецу када је могуће заказати прегледе. Максималан број је 22 уколико је заказивање СК преглед омогућено сваког радног дана. И току 2021. године, као и у претходним годинама, у свим СК службама на нивоу града Београда прегледе је било могуће заказати сваког радног дана у месецу (22).

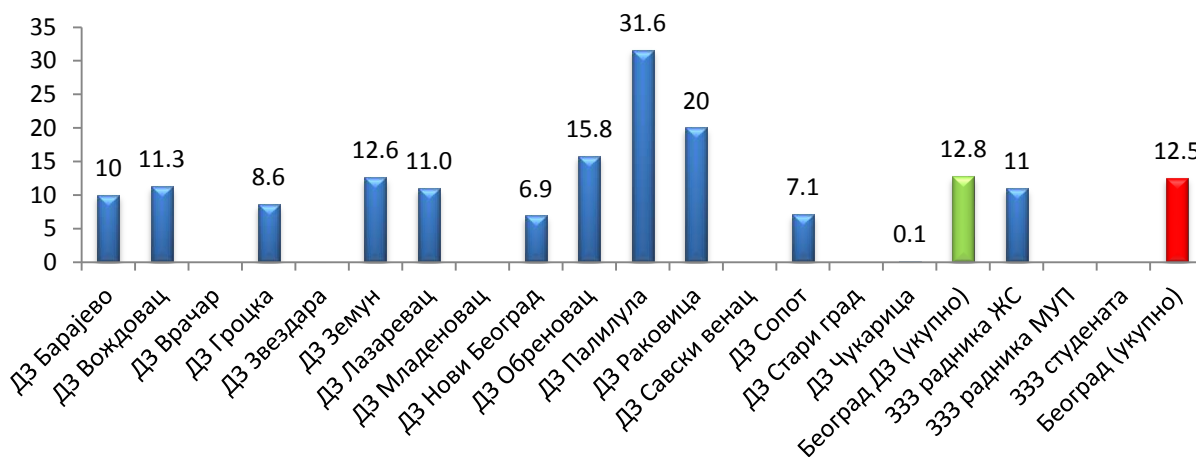
Б. СЛУЖБА ИНТЕРНЕ МЕДИЦИНЕ

На нивоу Београда у 2021. години урађен је укупно 222.970 интернистичких прегледа, од којих је 52,9% било претходно заказано.

1. Просечна дужина чекања на заказани први интернистички преглед

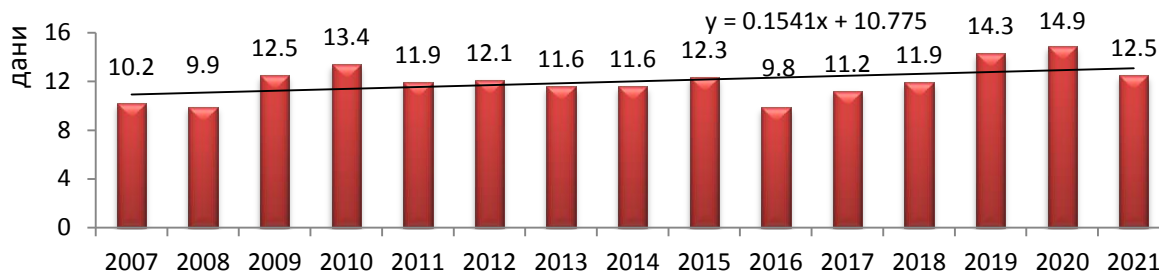
У свим домовима здравља потребно је заказати интернистички преглед, али је просечна дужина чекања на преглед различита (Табела XXXI у Прилогу и Графикон 5). Као и претходне године, и у 2021. години најдуже се чекало на интернистички преглед у домовима здравља „Палилула“ (31,6 дана) и „Раковица“ (20 дана). Најкраће чекање на интернистички преглед је било је у Дому здравља „Чукарица (краће од 1 дана), а затим и у у домовима здравља „Сопот“ и „Нови Београд“ (7 дана). Показатељ није праћен у домовима здравља „Врачар“, „Звездара“, „Младеновац“, „Савски венац“, „Стари град“, као и 333 студената и 333 радника МУП-а (Графикон 5).

Графикон 5. Просечна дужина чекања на заказани први интернистички преглед

Вредности овог показатеља је могуће пратити уназад дванаест година и за то време се просечна дужина чекања повећала са 10,2 на 12,5 дана (Графикон 6). Један од разлога за повећање дужине чекања на заказан преглед је недостатак лекара специјалиста у служби због природног одлива, односно одласка лекара у пензију или напуштања домовна здравља из других разлога, као и организациони аспекти службе (дужа боловања и одсуства без могућности обезбеђивања адекватне замене).

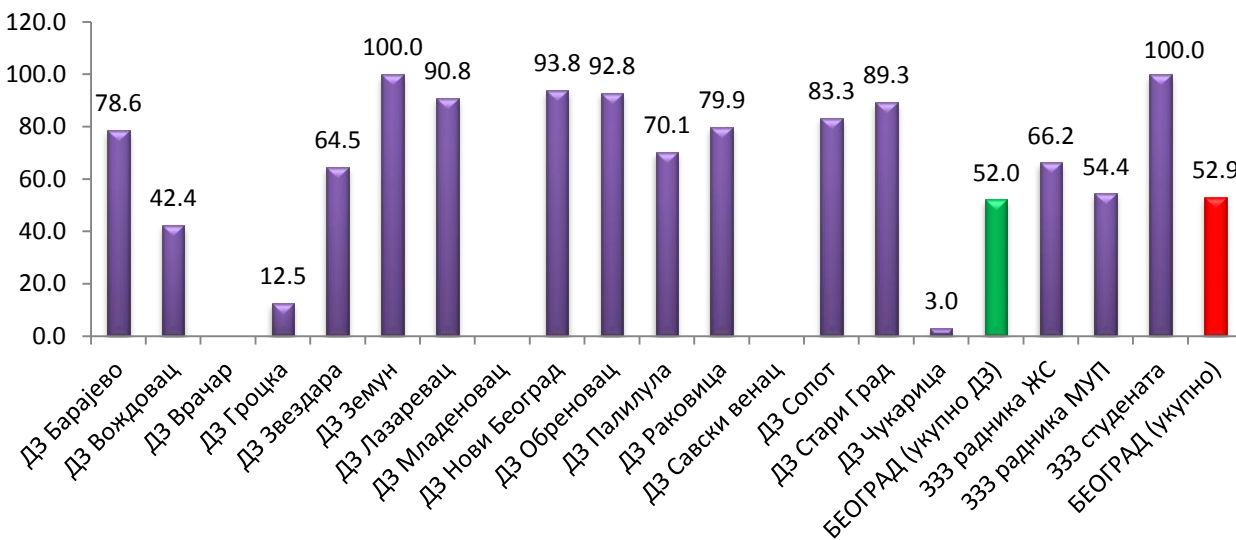
Графикон 6. Дужина чекања на први интернистички преглед у периоду 2007-2021. године у установама примарне здравствене заштите у Београду

2. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у интернистичкој служби

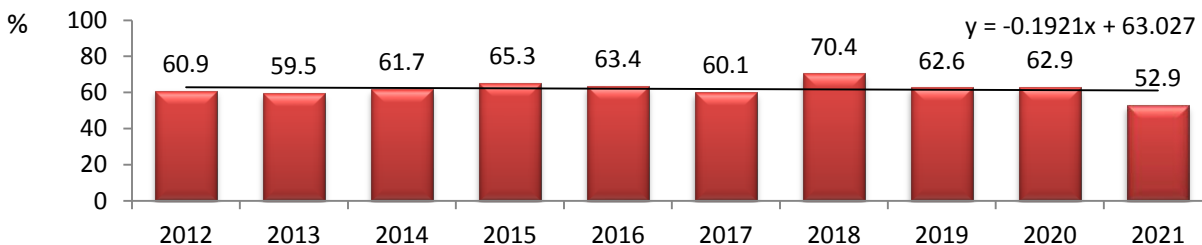
У свим посматраним установама на примарном нивоу здравствене заштите интернистички прегледи се заказују. Сви интернистички прегледи у 2021. години били су заказани у 333 студената и ДЗ „Звездара“ (Графикон 7). Најмањи удео заказаних прегледа био је у домовима здравља „Чукарица“ (3%) и Гроцка (12,5%), док овај показатељ није праћен у домовима здравља „Врачар“, „Младеновац“ и „Савски венац“. Процент заказаних интернистичких прегледа у домовима здравља се креће у интервалу од 3% до 100% (Табела XXXI у Прилогу и Графикон 7).

Графикон 7. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у интернистичкој служби

У периоду од 2012. до 2021. године смањило се удео заказаних интернистичких посета у односу на укупан број посета у Београду и то са 60,9% на 52,9%, уз варијације током периода праћења (Графикон 8).

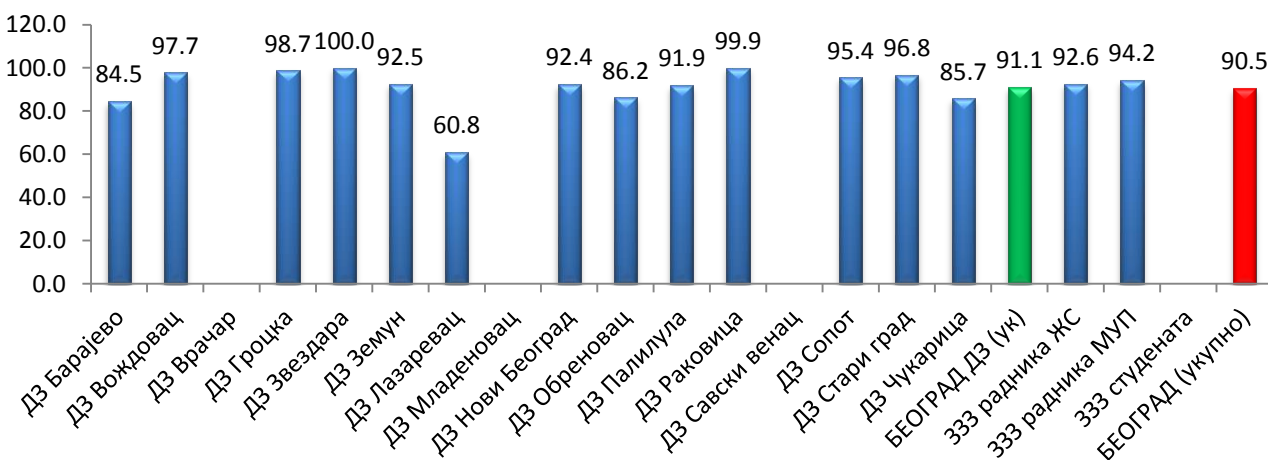
Графикон 8. Процент заказаних посета у односу на укупан број првих посета у интернистичкој служби у периоду 2012-2021. године у Београду

3. Процент пацијената који су примљени код лекара у року од 30 минута од времена заказаног термина

У циљу повећања ефикасности рада и повећања задовољства корисника неопходно је што више скратити време чекања на преглед. Оптимално време чекања износи 30 минута и сем у оправданим ситуацијама, преглед би требало обавити у том временском року, што се и дешава у највећем броју здравствених установа примарног нивоа здравствене заштите у Београду. У току 2021. године сви пацијенти су примљени у року од 30 минута на интернистички преглед у Дому здравља „Звезда“, док показатељ није праћен у домовима здравља „Врачар“, „Младеновац“, „Савски венац“ и 333 студената. Најмањи удео прегледа обављен је у оквиру 30 минута у домовима здравља „Лазаревац“, од оних установа које су доставиле податке везано за овај показатељ квалитета (Графикон 9 и Табела XXXI у Прилогу).

Графикон 9. Процент пацијената који су примљени код интернисте у року од 30 минута од времена заказаног термина

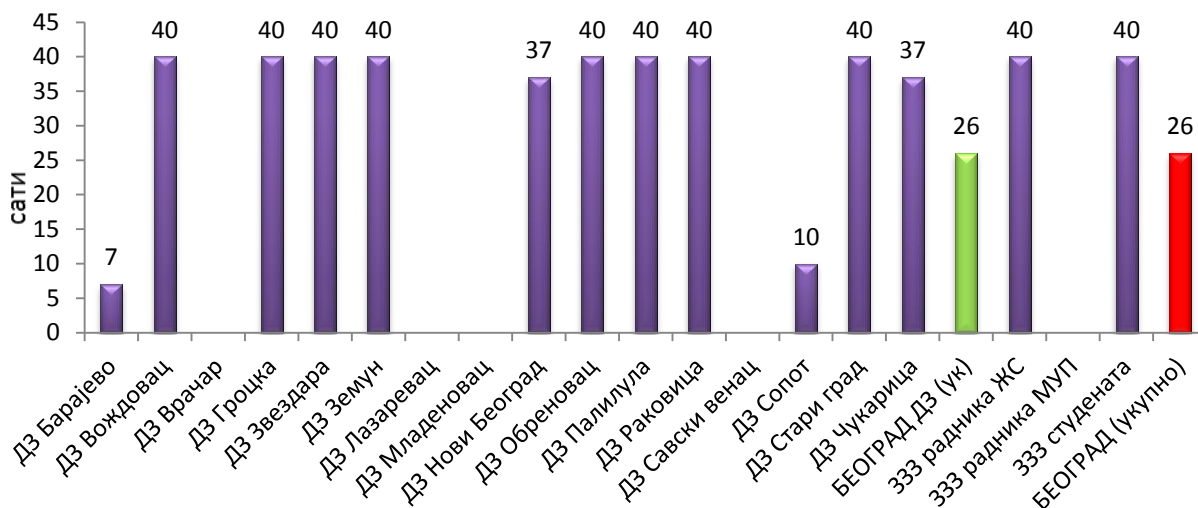

4. Укупан број сати у недељи када интернистичка служба ради поподне

У 2021. години интернистичка служба у већини здравствених установа примарног нивоа здравствене заштите је радила пуно радно време у поподневним сатима (40 сати) (Графикон 10, Табела XXXI у Прилогу). Најмањи број сати у поподневној смени, ова

служба је радила у домовима здравља „Барајево“ (7 сати) и „Младеновац“ (8 сати), у складу са кадровским капацитетима установа, а самим тим и организационим могућностима. Домови здравља „Врачар“ и „Савски венац“, као ни 333 радника МУП-а нису доставили податке везано за овај показатељ.

Графикон 10. Укупан број сати у недељи када интернистичка служба ради поподне

Овај показатељ је могуће пратити од 2008. године и запажа се смањење броја сати у којима интернистичка служба ради поподне за 8 сати, односно са 36 на 28 сати. Од 2014. до 2017. години број сати у недељи када је интернистичка служба радила поподне износио је 36, у 2018. години просечан број сати поподневног рада интернистичке службе је био 34, у 2019. години 30 сати, у 2020. и 2021. године 28 сати недељно.

5. Број дана у месецу када је омогућено заказивање интернистичких прегледа

У свим здравственим установама примарног нивоа здравствене заштите у Београду заказивање је било омогућено сваког радног дана, док домови здравља „Врачар“, „Лазаревац“, „Младеновац“ и „Савски венац“, као ни 333 студената нису доставили податке везано за овај показатељ (Табела XXXI у Прилогу).

В. ОФТАЛМОЛОШКА СЛУЖБА

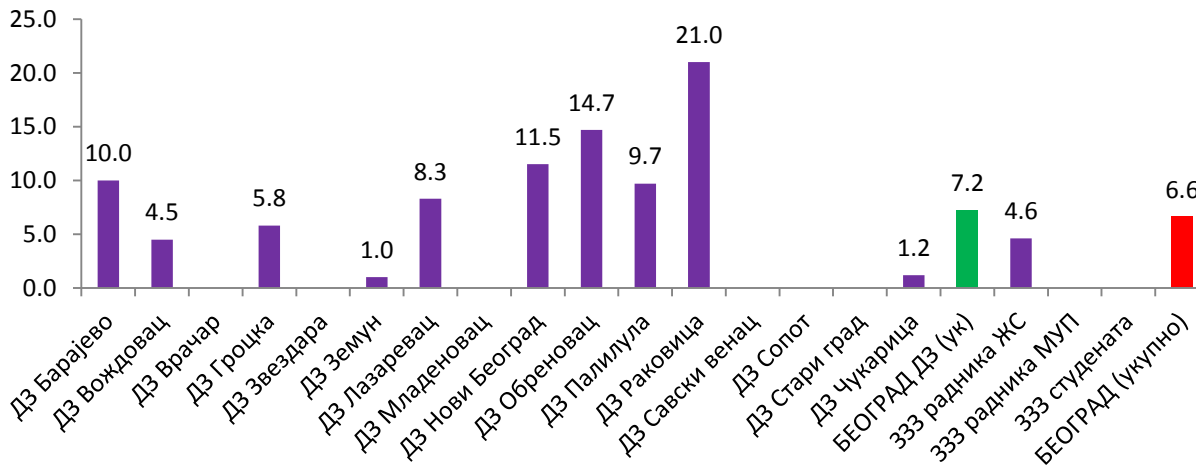
На нивоу Београда у 2021. години урађено је укупно 158.055 офталмолошких прегледа, од којих је 57,8% било претходно заказано. Од укупног броја прегледа, 114.106 или 72,2% су били први прегледи, док је заказаних првих прегледа било 68.974 (или 60,4%). Просечна дужина чекања на заказани први преглед износила је 6,6 дана, што је значајно скраћење у односу на претходне године (2020. године се чекало на први офталмолошки преглед 17,3 дана, а 2019. године 17,8 дана).

Заказани прегледи су 2021. године у 81,3% случајева били обављени у року од 30 минута од заказаног термина (што је мањи удео у односу на претходну годину, када је 88,9% прегледа обављено у року од 30 минута). Офталмолошка служба је радила у просеку 26 сати недељно у поподневним сатима, што је исто као и претходне године. У 2019. години офталмолошка служба је у поподневним сатима радила 28 сати, а 2018. године 33 сата. Заказивање је у свим установама које су доставиле податке било могуће сваког радног дана у месецу. Дом здравља „Сопот“ нема офталмолога, а домови здравља „Врачар“, „Лазаревац“, „Младеновац“, „Савски венац“, и 333 радника студената нису доставили податке за праћење овог показатеља.

1. Просечна дужина чекања на заказан први преглед

На први офталмолошки преглед се у домовима здравља Београда и заводима на примарном нивоу здравствене заштите у 2021. години у просеку чекало 6,5 дана (Графикони 11 и 12, Табела XXXII у Прилогу). Најкраће се на преглед чекало у домовима здравља „Земун“ и „Чукарица“ (по 1 дан), посматрајући оне домове здравља који су доставили податке, а најдуже у Дому здравља „Раковица“ (21 дан). Већи број установа није доставио податак о дужини чекања на први преглед, и то домови здравља „Врачар“, „Звездара“, „Младеновац“, „Савски венац“, „Стари град“, као ни 333 радника МУП и 333 студената.

Графикон 11. Просечна дужина чекања на заказан први офталмолошки преглед

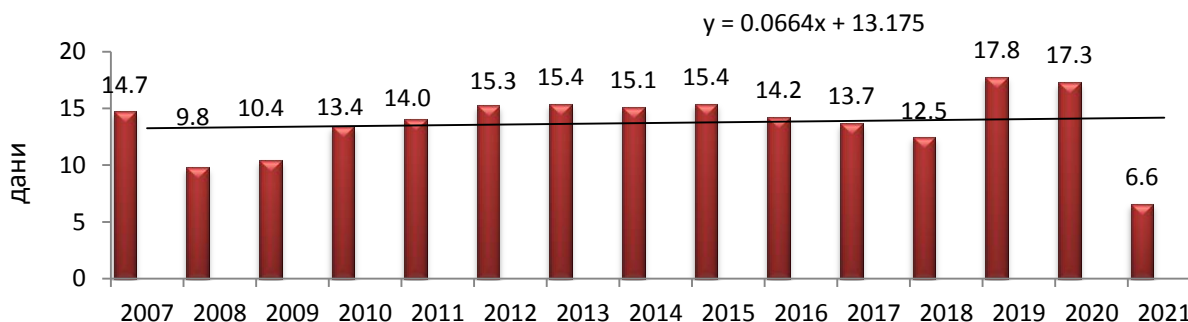

У односу на претходну годину највише је скраћено чекање на први офталмолошки преглед у домовима здравља „Нови Београд“ - са 46,7 дана на 11,5 дана и „Палилула“ - са 23,1 дан на 9,7 дана. Међутим, већи број установа није доставио податке везано за овај показатељ, па је у 2021. години праћен у 10 домовна здравља и једном заводу.

Просечна дужина чекања на заказан први офталмолошки преглед у 2008. години била је 9,8 дана, а потом се повећавала у свакој наредној години, да би од 2012. до 2015. године износила око 15 дана. У 2019. и 2020. години на офталмолошки преглед се чекало 17 дана, што је најдуже у целом периоду праћења, а разлог је недостатак специјалиста у службама офталмологије у здравственим установама на примарном нивоу здравствене

заштите. У 2021. години бележи се најкраће чекање на први офталмолошки преглед у периоду од 15 година (Графикон 12), уз напомену да 6 домова здравља и 2 завода нису известила о овом показатељу.

Графикон 12. Просечна дужина чекања на заказан први офталмолошки преглед у периоду 2007- 2021. године

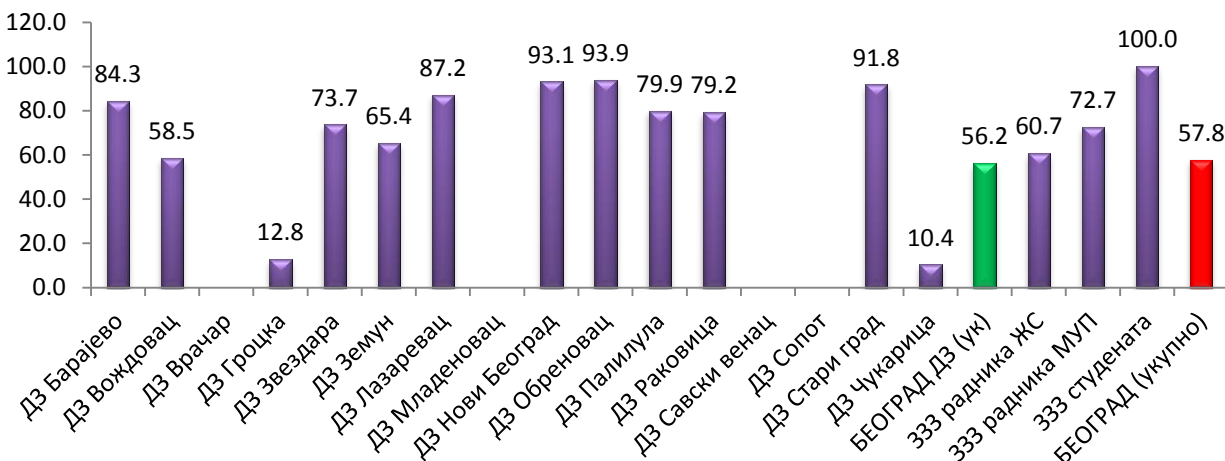

Напомена: у 2007. и 2011. години овај показатељ је праћен на полугодишњем нивоу у периоду 01.07.-31.12.

2. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у офталмолошкој служби

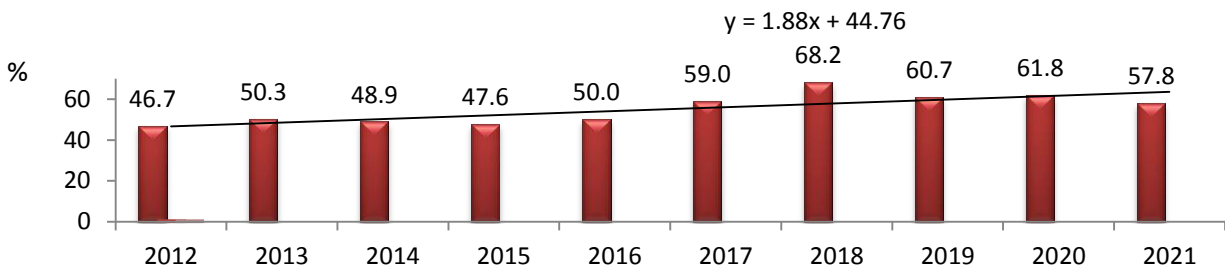
У току 2021. године 57.8% офталмолошких прегледа у установама примарног нивоа здравствене заштите је било заказано, нешто мањи удео прегледа у односу на претходну годину (61,8%). У 333 студената су сви прегледи били заказани, а висок проценат заказаних прегледа бележи се и у домовима здравља „Обреновац“ (93,9%), „Нови Београд“ (93,1%) и „Стари град“ (91,8%). Најмањи удео заказаних прегледа био је у домовима здравља „Чукарица“ (10,4%) и „Гроцка“ (12,8%), од здравствених установа које су доставиле податке везано за овај показатељ квалитета. Дом здравља „Сопот“ нема офталмолога, а домови здравља „Врачар“, „Младеновац“ и „Савски венац“ нису доставили податке (Графикон 13).

Графикон 13. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у офталмолошкој служби

Процент заказаних посета офталмологу у претходном петогодишњем периоду показује растући тренд, уз осцилације. Најмањи удео заказаних посета био је у 2012. години, мање од половине, а највећи у 2018. години, када је више од две трећине свих посета било заказано (Графикон 14).

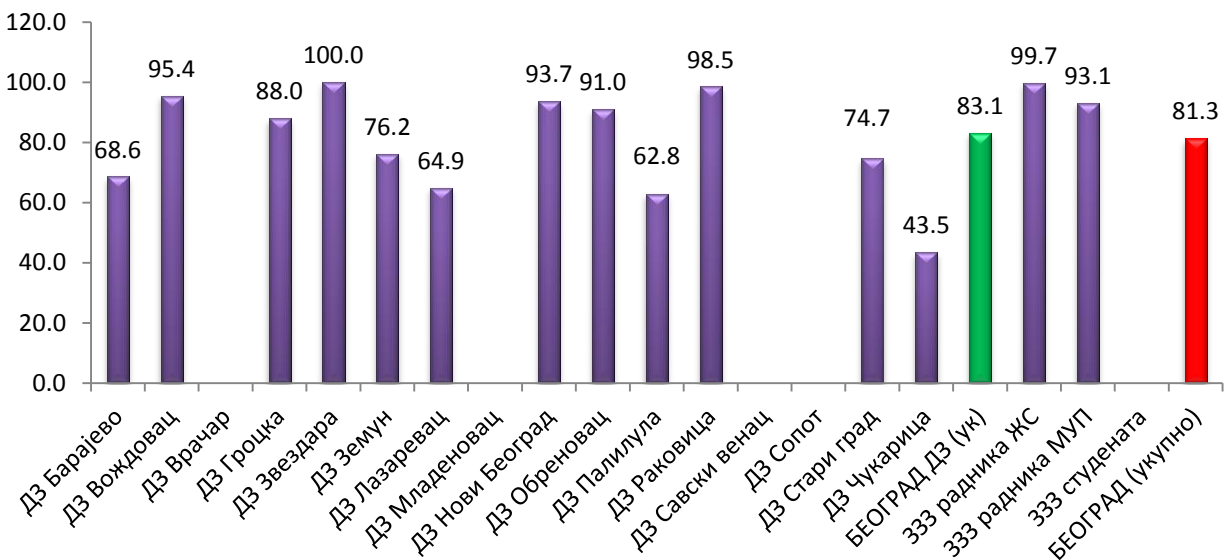
Графикон 14. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у офталмолошкој служби у периоду 2012-2021. године

3. Процент пацијената који су примљени код офталмолога у року од 30 минута од времена заказаног термина

У 2021. години 81,3% корисника који су имали заказан офталмолошки преглед, било је примљено на преглед у року од 30 минута, што је мањи удео у односу на претходну годину (88,9 %). Сви пацијенти у Дому здравља „Звездара“ су били примљени на преглед у овом року, док је најмање прегледаних у року од 30 минута било је у Дому здравља „Чукарица“ (43,5%), од установа које су доставиле податке о овом показатељу квалитета. Податке нису доставили домови здравља „Врачар“, „Младеновац“ и „Савски венац“, као ни 333 студената (Табела XXXII у Прилогу и Графикон 15).

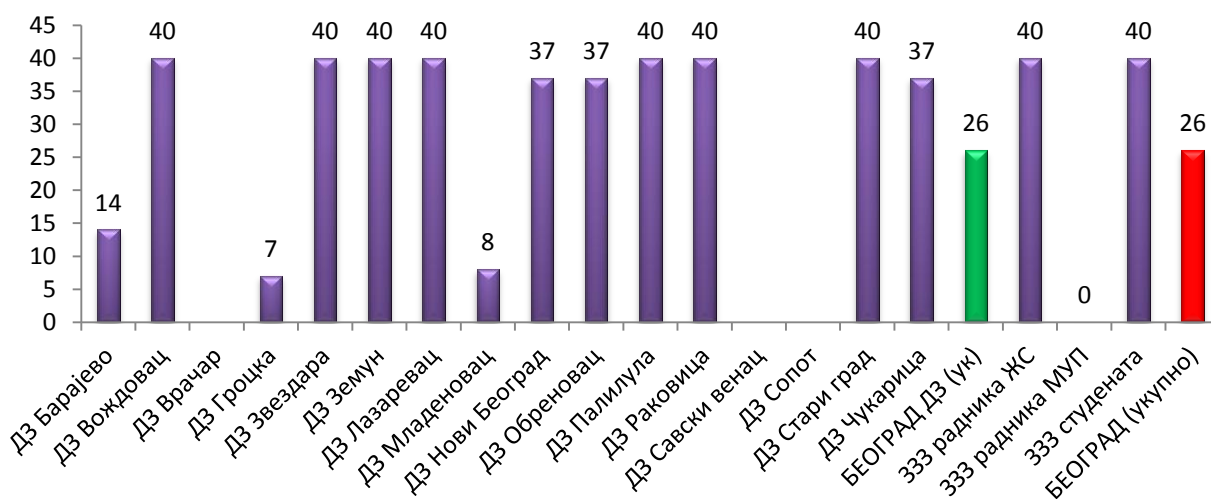
Графикон 15. Процент пацијената који су примљени код офталмолога у року од 30 минута од времена заказаног термина

4. Укупан број сати у недељи када офталмолошка служба ради поподне

У току 2021. године, као и предходних година, офталмолошка служба у већини здравствених установа примарног нивоа здравствене заштите радила је 40 сати недељно (Графикон 16). Од установа које су доставиле податке, најкраће се у поподневним сатима радило у домовима здравља „Гроцка“ (7 сати) и „Младеновац“ (8 сати), у складу са кадровским капацитетима службе, односно расположивим бројем лекара специјалиста офталмологије (Табела XXXII у Прилогу и Графикон 16). У 333 радника МУП-а није било поподневног рада, а домови здравља „Врачар“ и „Савски венац“ нису доставили податке о овом показатељу.

Графикон 16. Укупан број сати у недељи када офталмолошка служба ради поподне

У првим годинама праћења овог показатеља, офталмолошке службе су радиле у просеку по 29 сати недељно, од 2013. године до 2018. године служба је радила од 33 до 34 сата недељно, да би се потом смањивао просечан број сати поподневног рада, најпре на 28 сати недељно 2019. године, па 26 сати недељно 2020. и 2021. године.

5. Број дана у месецу када је омогућено заказивање офталмолошких прегледа

Заказивање офталмолошких прегледа је у свим здравственим установама које су доставиле овај податак било могуће урадити сваког радног дана, односно 22 дана у месецу, што је исто као и претходних година. Податке нису доставили домови здравља „Врачар“, „Лазаревац“, „Младеновац“, „Савски венац“, као ни 333 студената.

Г. ОТОРИНОЛАРИНГОЛОШКА СЛУЖБА

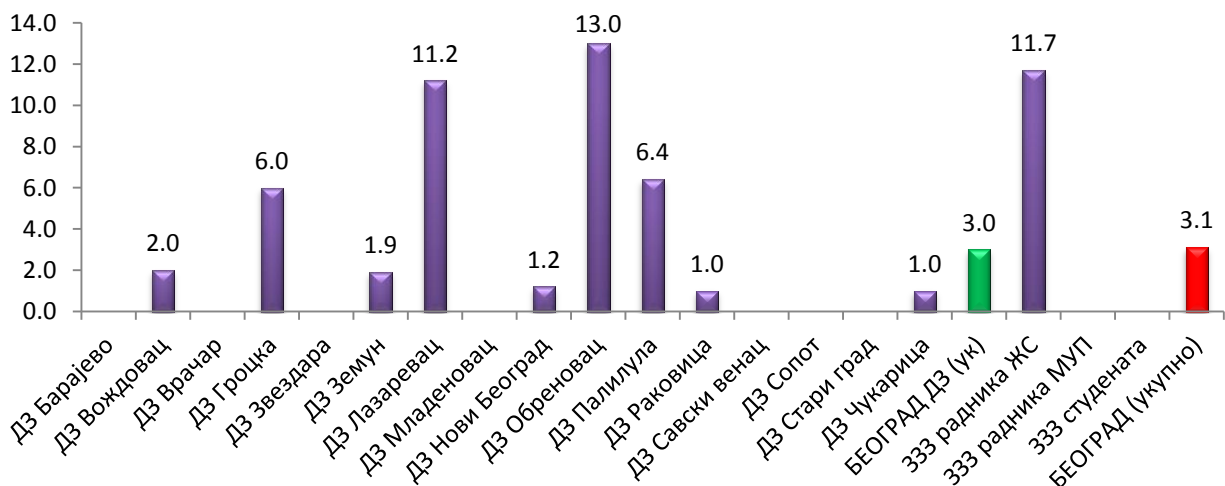
На нивоу Београда у 2021. години било је укупно 150.495 оториноларинголошких прегледа од којих је 61,4% било претходно заказано (што је већи удео заказаних прегледа у односу на претходне године (2020. – 60,4% заказаних прегледа, - 2019. године - 60,3% заказаних прегледа, 2018. године - 58,1%). Од укупног броја прегледа 73,2% (или

110.528) су били први прегледи, од којих је 73,4% било заказано. Просечна дужина чекања на заказани први преглед износила је 3,1 дан (што је краће у односу на претходне године - 2020. годину, када се на преглед чекало 6 дана, 2019. годину, када се на први преглед чекало 4,8 дана и 2018. годину, када се чекало 2,9 дана). Од свих заказаних прегледа, 90,3% је обављено у року од 30 минута од заказаног термина (Графикони 1-4). Оториноларинголошка служба је радила у просеку 26 сати недељно у поподневним сатима, што је дуже у односу на претходну годину, када је служба радила после подне 25 сати, али краће у односу на 2019. годину, када се у поподневним сатима радило укупно 27 сати. Заказивање прегледа је у здравственим установама које су доставиле податке о могућности заказивања оториноларинголошких прегледа било могуће сваког радног дана у месецу.

1. Просечна дужина чекања на заказан први оториноларинголошки преглед

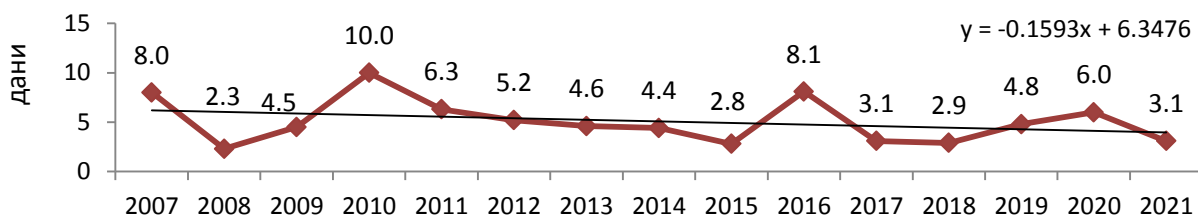
У току 2021. године на оториноларинголошки преглед у установама примарне здравствене заштите у просеку се чекало 3,1 дан (Табела XXXIII у Прилогу). Најдуже се на овај преглед чекало у домовима здравља „Обреновац“ (13 дана) и „Лазаревац“ (11 дана), као и у 333 радника ЖС (11,7 дана), док се најкраће чекало у домовима здравља „Чукарица“, „Раковица“ и „Нови Београд“ (по 1 дан). Домови здравља „Сопот“ и „Барајево“ немају специјалисту ОРЛ, а податке везано за овај показатељ нису доставили домови здравља „Врачар“, „Звездара“, „Младеновац“, „Стари град“ и „Савски венац“, као ни 333 студената и 333 радника МУП-а. Посматрајући вредности овог показатеља на нивоу здравствених установа уочава се да постоје велике варијације у зависности од расположивих кадровских капацитета и организације рада службе.

Графикон 17. Просечна дужина чекања на заказан први оториноларинголошки преглед

У периоду од 2007. до 2021. године, просечна дужина чекања на први преглед у оториноларинголошкој служби се смањила са 8 на 3,1 дан, уз осцилације током периода праћења (Графикон 18 и Графикон 20).

Графикон 18. Просечна дужина чекања на заказан први оториноларинголошки преглед у периоду 2007-2021. године

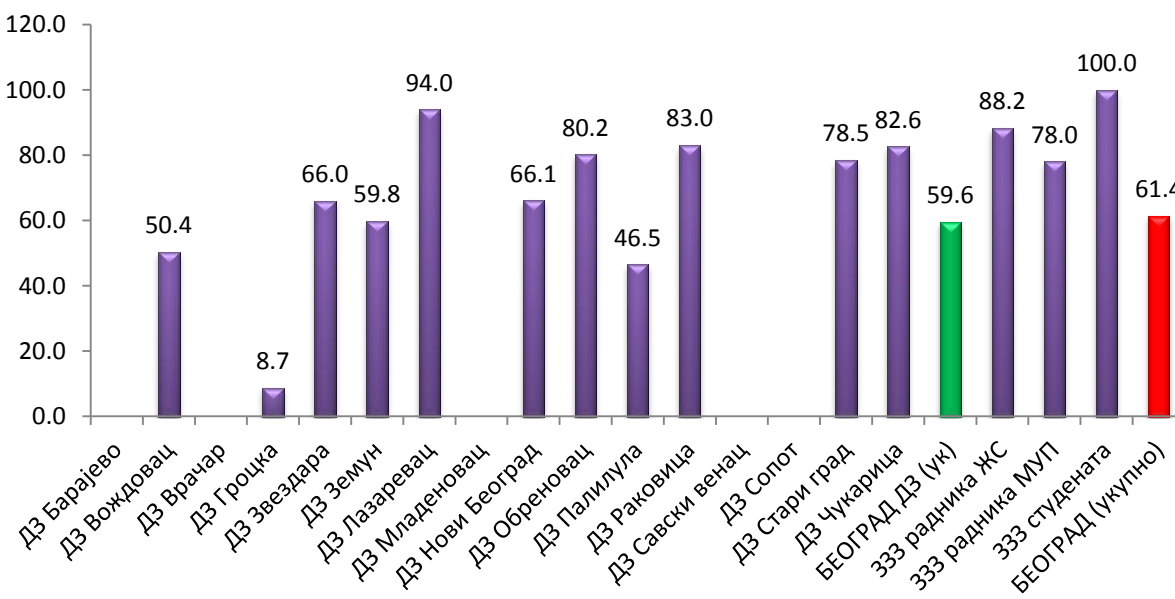
Напомена: у 2007. и 2011. години овај показатељ је праћен на полугодишњем нивоу у периоду 01.07.-31.12.

2. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у оториноларинголошкој служби

У оториноларинголошкој служби је било 61,4% заказаних укупних прегледа, с обзиром да се велики број прегледа у овој служби обавља по упуту изабраног лекара као хитан преглед у току дијагностике и лечења респираторних инфекција, на шта указује и удео првих посета у укупном броју посета (73,4%).

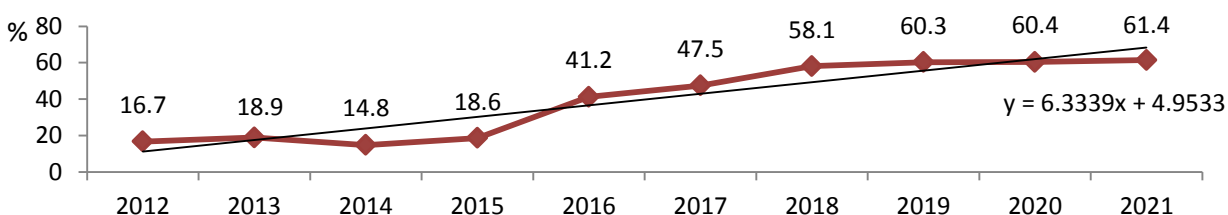
Посматрајући вредности овог показатеља на нивоу здравствених установа уочава се да постоје велике варијације у зависности од организације рада ове службе (Графикон 19). Сви прегледи били су заказани у 333 студената, док је најмањи удео заказаних прегледа забележен у Дому здравља „Гроцка“ (8,7%), од оних установа које су доставиле податке (Графикон 19). Домови здравља „Врачар“, „Лазаревац“, „Младеновац“, „Стари град“ и „Савски венац“ нису доставили податке везано за овај показатељ, а домови здравља „Сопот“ и „Барајево“ нису имали запосленог лекара у овој служби.

Графикон 19. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у оториноларинголошкој служби

Удео заказаних посета у укупном броју посета показује растући тренд у десетогодишњем периоду. У последњих неколико година, односно од почетка активне имплементације ИЗИС-а уочава се повећање удела заказаних посета, тако да је у 2021. години забележен највећи удео заказаних посета у односу на укупан број посета у периоду праћења (Графикон 20).

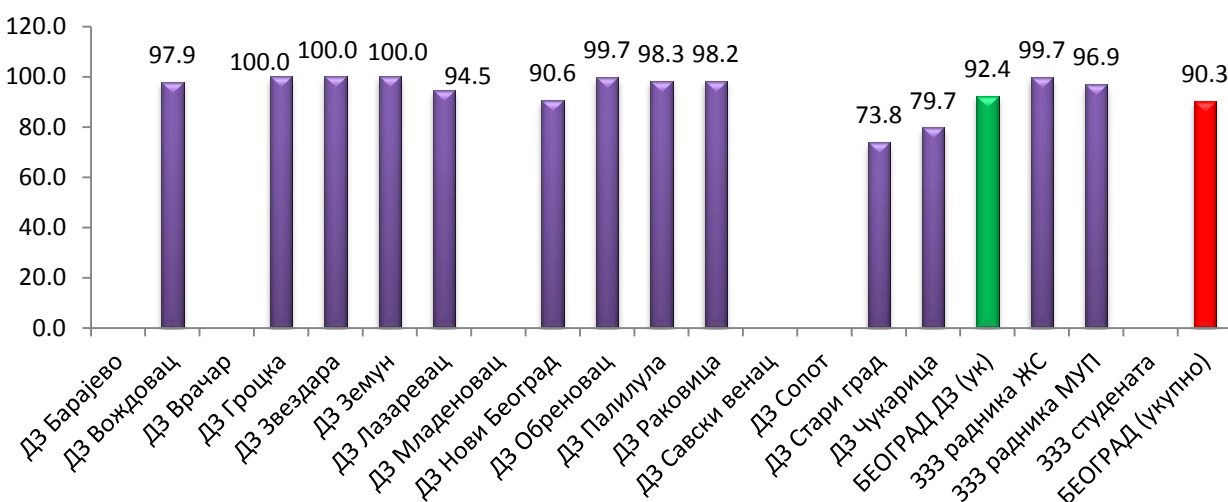
Графикон 20. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у оториноларинголошкој служби у периоду 2012 - 2021. године

2. Процент пацијената који су примљени код оториноларинголога у року од 30 минута од времена заказаног термина

Овај показатељ се прати у установама које заказују први оториноларинголошки преглед и у просеку је око 90,3% корисника који су имали заказан оториноларинголошки преглед, примљено у року од 30 минута од заказаног термина. У домовима здравља „Гроцка“, „Звездара“ и „Земун“ сви корисници који су имали заказан оториноларинголошки преглед, били су прегледани у року од 30 минута од заказаног термина (Табела XXXIII у Прилогу и Графикон 21), док је најмањи удео пацијената, прегледаних у року од 30 минута у домовима здравља „Стари град“ (73,8%) и „Чукарица“ (79,7%), од установа које су доставиле податке везано за овај показатељ. Податке нису доставили домови здравља „Врачар“, „Младеновац“ и „Савски венац“, као ни ЗЗЗ студената, док домови здравља „Барајево и „Сопот“ немају специјалисту оториноларингологије.

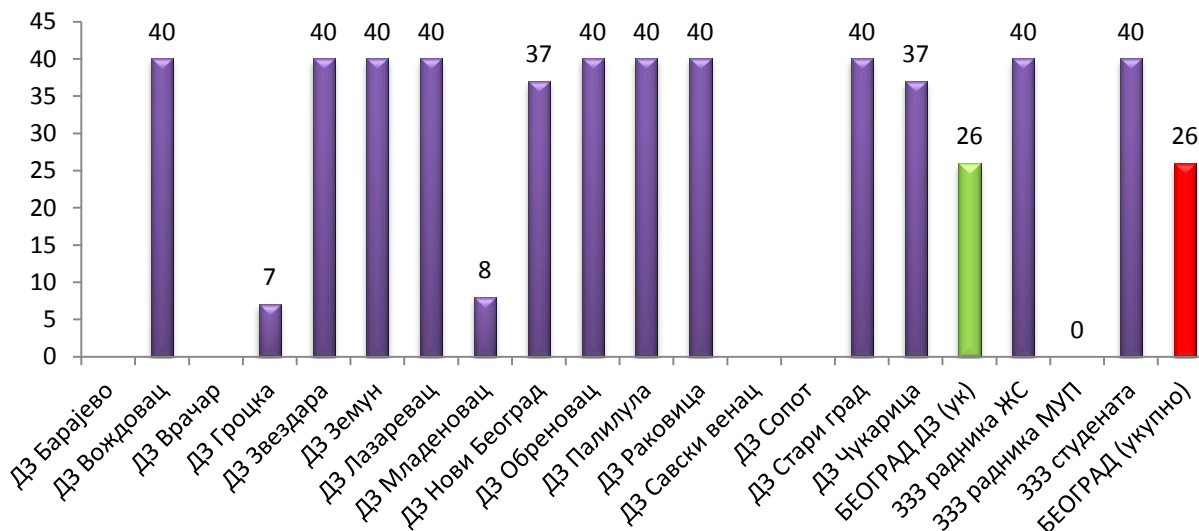
Графикон 21. Процент пацијената који су примљени код оториноларинголога у року од 30 минута од времена заказаног термина

4. Укупан број сати у недељи када оториноларинголошка служба ради поподне

Као што је на Графикону 22. приказано у 10 установа на нивоу града Београда оториноларинголошка служба је радила у поподневним сатима пуно радно време (40 сати), а у осталим установама је радила у складу са расположивим кадровским капацитетима. У просеку је ова служба радила 26 сати поподне, што је сат краће у односу на прошлу годину, када је служба радила у просеку 27 сати поподне. Домови здравља „Сопот“ и „Барајево“ немају лекара специјалисту оториноларингологије већ неколико година, оториноларинголошка служба 333 радника МУП-а не ради у поподневним сатима, а домови здравља „Врачар“ и „Савски венац“ нису доставили податке.

Графикон 22. Укупан број сати у недељи када оториноларинголошка служба ради поподне

5. Број дана у месецу када је омогућено заказивање оториноларинголошких прегледа

У свим здравственим установама које заказују оториноларинголошке прегледе, то је у 2021. години било могуће урадити сваког радног дана, као и претходних година.

Д. СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ МЕНТАЛНОГ ЗДРАВЉА

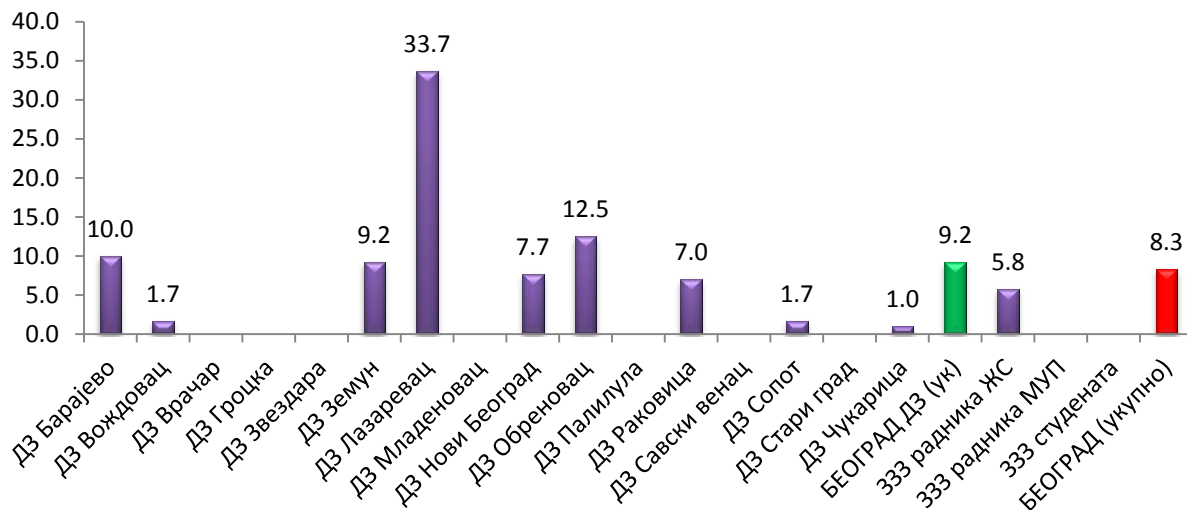
На нивоу Београда у 2021. години било је укупно 73.977 психијатријских прегледа од којих је 68,2% било претходно заказано, што је мањи удео заказаних прегледа у односу на претходну годину (66,7%). Од укупног броја прегледа 52,8% или 39.031 су били први прегледи, од којих је 67,3% било заказано. Просечна дужина чекања на заказани први преглед износила је 8,3 дана. Заказани прегледи су у 81,6% случајева обављени у року од 30 минута од заказаног термина (Графикон 1-4). У просеку служба заштите менталног здравља радила је 26 сати недељно у поподневним часовима, што је 2 сата краће у

односу на претходну годину, када је радила 28 сати недељно у поподневним сатима. Прегледе је, у здравственим установама које их заказују, могуће је заказати сваког радног дана у месецу.

1. Просечна дужина чекања на заказан први психијатријски преглед

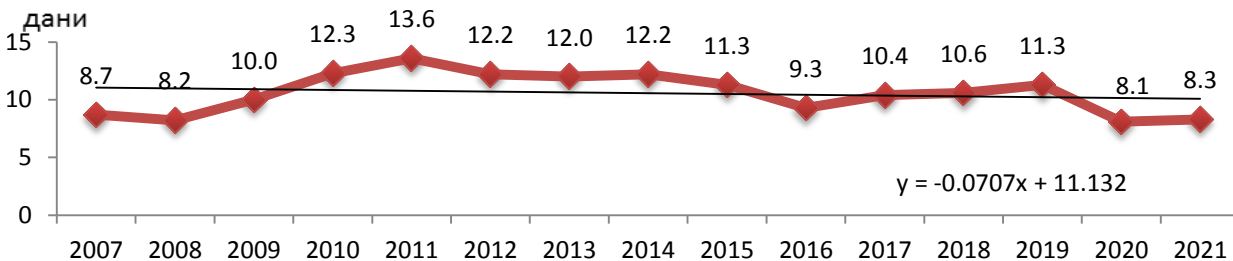
На нивоу Београда на први психијатријски преглед се у 2021. години у просеку чекало 8,3 дана. Најдуже се чекало у домовима здравља „Лазаревац“ (34 дана) и „Обреновац“ (12,5 дана), а најкраће у домовима здравља „Чукарица“ и „Вождовац“ (1 дан). Податке нису доставили домови здравља „Врачар“, „Младеновац“, „Палилула“ „Савски венац“ и „Стари град“, као ни 333 радника МУП-а и 333 студената. Дом здравља „Гроцка“ нема психијатра већ неколико година (Табела XXXIV у Прилогу и Графикон 23).

Графикон 23. Просечна дужина чекања на заказан први психијатријски преглед

У периоду од 2007–2021. године просечна дужина чекања на први психијатријски преглед на нивоу града варира, али има опадајући тренд. На први преглед психијатра се најдуже чекало у 2011. години (13,6 дана), а најкраће у прве и последње две године праћења, тако да је 2021. године просечно чекање на преглед у служби за заштиту менталног здравља било 8,3 дана (Графикон 24).

Графикон 24. Просечна дужина чекања на заказан први психијатријски преглед у периоду 2007-2021. године

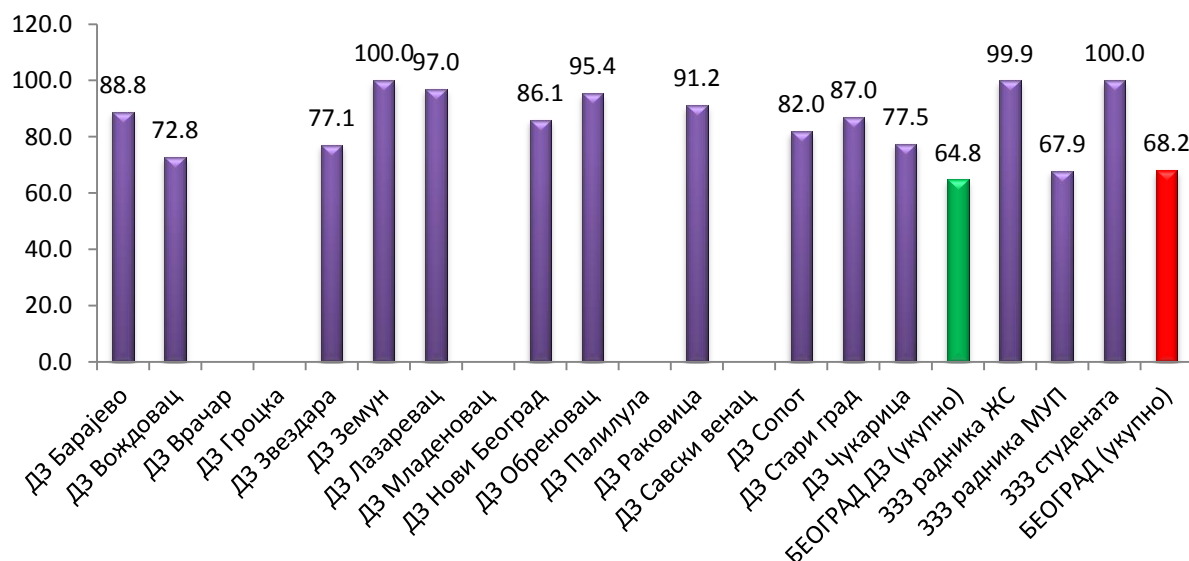

Напомена: у 2007. и 2011. години овај показатељ је праћен на полугодишњем нивоу у периоду 01.07.-31.12.

2. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у служби заштите менталног здравља

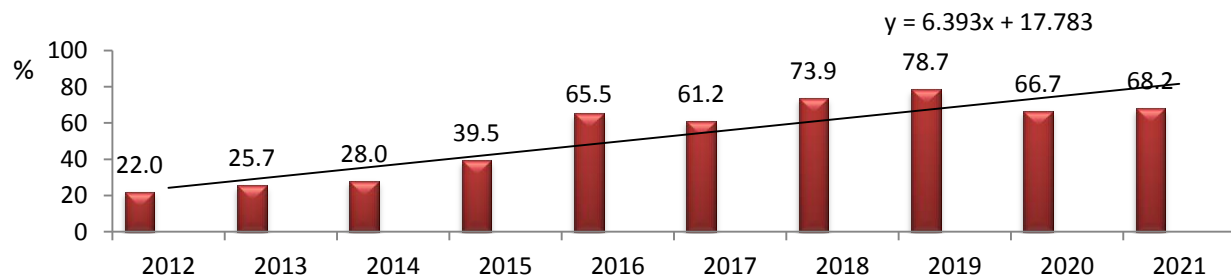
Све посете су биле заказане у Дому здравља „Звездара“ и 333 студената, а најмање заказаних посета од установа које прате овај показатељ, било је у 333 радника МУП-а (67,9%). Дом здравља „Гроцка“ нема психијатра, док податке везано за овај показатељ нису доставили домови здравља „Врачар“ „Младеновац“ „Палилула“ и „Савски венац“ (Табела XXXIV у Прилогу и Графикон 25).

Графикон 25. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у служби заштите менталног здравља

Тренд удела заказаних посета у односу на укупан број посета у периоду од 2012. до 2021. године показује повећање процента посета које се заказују. Највећи проценат заказаних посета је забележен 2019. године, док је у последње две године нешто мањи (Графикон 26). Значајније повећање удела заказаних посета бележи се од 2016. године, због увођења и имплементације заказивања путем ИЗИС-а (Графикон 26).

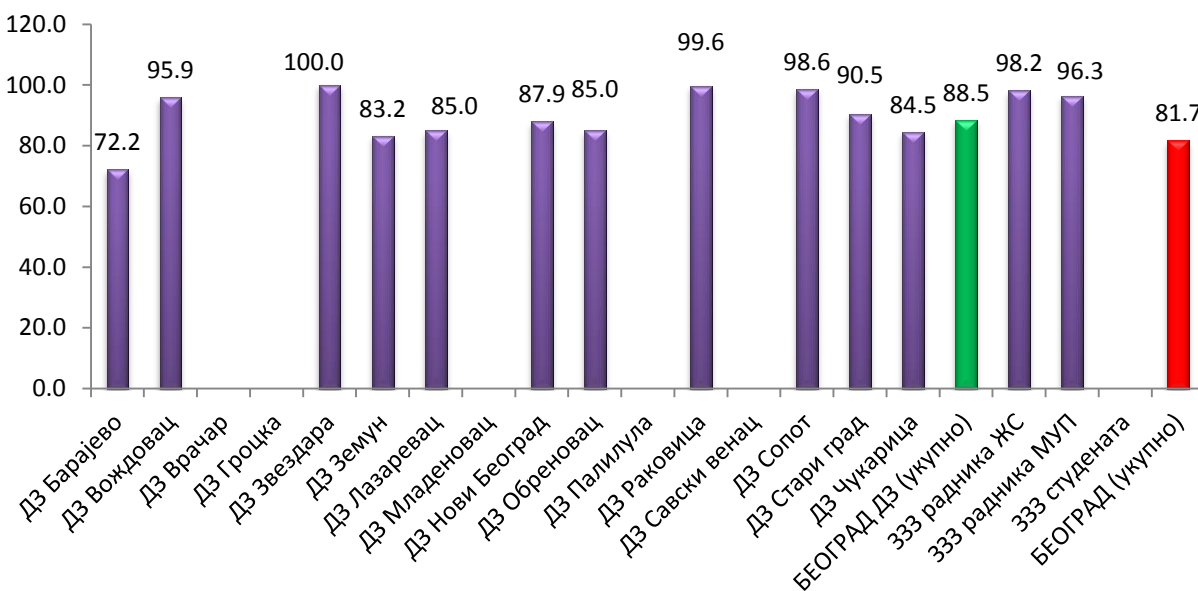
Графикон 26. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у служби заштите менталног здравља у периоду 2012-2021. година

3. Процент пацијената који су примљени код психијатра у року од 30 минута од времена заказаног термина

На нивоу примарне здравствене заштите у Београду 81,7% заказаних прегледа обављено је у року 30 минута од заказаног термина, што је мањи проценат у односу на претходну годину, када је 86,9% прегледано у року од 30 минута. Сви пацијенти у Дому здравља „Звездара“ су прегледани у року од 30 минута, док је најмањи удео прегледаних у року од 30 минута био је у Дому здравља „Барајево“, од установа које су доставиле податке (Табела XXXIV у Прилогу и Графикон 27).

Графикон 27. Процент пацијената који су примљени код психијатра у року од 30 минута од времена заказаног термина

4. Укупан број сати у недељи када служба заштите менталног здравља ради поподне

У већини здравствених установа, организован је рад службе за заштиту менталног здравља у поподневним сатима у пуном радном времену (40 сати) (Табела XXXIV у Прилогу). Најмањи број сати у недељи у поподневној смени ова служба је доступна корисницима у домовима здравља „Сопот“ (6 сати), „Младеновац“ (8 сати), док у ДЗ „Гроцка“ није организован рад ове службе јер установа нема специјалисту психијатрије, а податке нису доставили домови здравља „Врачар“ и „Савски венац“. У 333 радника МУП није организован рад службе у поподневним часовима, јер ова установа има само једног специјалисту психијатрије.

5. Број дана у месецу када је омогућено заказивање психијатријских прегледа

Сваког радног дана у месецу је могуће заказати психијатријски преглед у установама у којима се овај преглед заказује (Табела XXXIV у Прилогу).

Ђ. ПНЕУМОФТИЗИОЛОШКА СЛУЖБА

Пнеумофтизиолошка служба на примарном нивоу здравствене заштите у Београду организована је у две здравствене установе и то Дому здравља „Лазаревац“ и 333 радника ЖС.

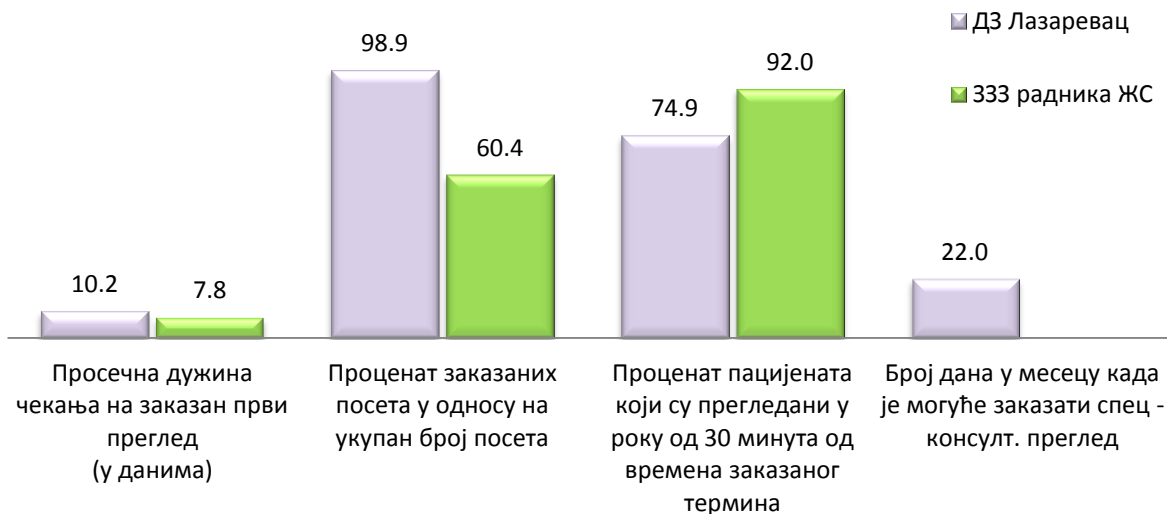
У ове две установе обављено је укупно 7.254 пнеумофтизиолошких прегледа, што је више у односу на претходну годину, када је урађено 5.220 пнеумофтизиолошких прегледа. Од укупног броја прегледа, 5.159 је обављено у Дому здравља „Лазаревац“ (претходне године је у ДЗ „Лазаревац“ обављено 3.923 прегледа), док је 2.095 прегледа обављено у 333 радника ЖС (претходне године обављено је 1.297 у 333 радника ЖС). У ДЗ „Лазаревац“ је у 2021. години било заказано 98,9% прегледа, нешто више у односу на претходну годину, када је било 97,4% заказаних прегледа. У 333 радника ЖС било је 60,4% заказаних прегледа, што је мање у односу на претходну годину када је било 81,8% заказаних пнеумофтизиолошких прегледа.

Просечна дужина чекања на заказани први пнеумофтизиолошки преглед у 2021. години износила је у просеку 9,8 дана (нешто краће у односу на претходну годину, када се на заказан први пнеумофтизиолошки преглед чекало у просеку 10,1 дана), и то 10,2 дана у Дому здравља „Лазаревац“ и 7,8 дана у 333 радника ЖС (Графикон 28).

У року од 30 минута од заказаног термина специјалистички пнеумофтизиолошки преглед је обавило 78,3% пацијената, што је мањи удео у односу на претходну годину, када је 95,3% пацијената обавило преглед у року од 30 минута. У Дому здравља „Лазаревац“ преглед у року од 30 минута од заказаног термина обавило је 74,9% пацијената, а у 333 радника ЖС 92% свих пацијената, који су имали заказан термин.

У ДЗ „Лазаревац“ пнеумофтизиолошка служба не ради после подне, док служба у 333 радника ЖС ради у 13 сати поподне. Прегледе је било могуће заказати сваког радног дана у Дому здравља „Лазаревац“, док 333 радника ЖС није доставио податке о томе (Табела XXXV у Прилогу).

Графикон 28. Показатељи квалитета рада пнеумофтизиолошке службе

ЗАКЉУЧАК

У домовима здравља и заводима (333 радника МУП, 333 радника ЖС и 333 студената) на примарном нивоу здравствене заштите прати се 5 показатеља квалитета у оквиру специјалистичко-консултативних служби:

1. Просечна дужина чекања на заказан први преглед
2. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у (СК) служби
3. Процент пацијената који су примљени код лекара у року од 30 минута од времена заказаног термина
4. Укупан број сати у недељи када служба ради поподне
5. Број дана у месецу када је омогућено заказивање (СК) прегледа

Наведени показатељи се прате у свакој специјалистичкој служби појединачно (интерној медицини, офталмологији, оториноларингологији и психијатрији) у свим поменутих установама, а у ДЗ „Лазаревац“ и 333 радника ЖС и у пнеумофтизиолошкој служби.

На нивоу Београда у периоду од 01.01.2021. до 31.12.2021. године укупно је урађено 612.751 специјалистичко - консултативни преглед, што је више у односу на 2020. годину, када је обављено 479.312 прегледа, али мање у односу на 2019. годину, када је урађено 833.505 специјалистичко-консултативних прегледа. Разлог мањег броја урађених специјалистичких прегледа у установама примарне здравствене заштите у Београду је неповољна епидемиолошка ситуација и реорганизација служби у циљу сузбијања епидемије COVID-19.

Од укупног броја прегледа 58,5% је било заказано, што је мање у односу на претходну годину, када је 69,1% прегледа било заказано. У последњим годинама бележи се повећање удела заказаних прегледа, што се може објаснити имплементацијом Интегрисаног здравствено-информационог система (ИЗИСа). Просечна дужина чекања на заказани први преглед се кретала од 3 дана у оториноларинголошкој служби до 12,5 дана у служби интерне медицине. Заказани прегледи су у 84,3% случајева обављени у року од 30 минута од заказаног термина, што је мањи проценат у односу на претходну годину (када је 90% прегледа који су били заказани обављено у року од 30 минута од заказаног термина).

Анализирајући појединачно сваки од 5 показатеља који се прате у специјалистичко-консултативној служби можемо констатовати следеће:

- За разлику од претходних година када се најдуже чекало на офталмолошки преглед, на нивоу града Београда у 2021. години, најдуже се чекало на преглед интернисте, и то 12,5 дана. У 2021. години запажа се знатно краће чекање на прегледе у свим службама у односу на претходну годину, а највеће скраћење се бележи у офталмолошкој служби, и то са 17,3 дана 2020. године на 6,6 дана 2021.

године. У циљу повећања ефикасности и квалитета рада, као и повећања задовољства корисника неопходно је што је могуће више скратити време чекања на први преглед, у складу са кадровским капацитетима и организационим могућностима ових служби.

- На нивоу СК служби београдских здравствених установа на примарном нивоу здравствене заштите запажа повећање удела заказаних прегледа у последњих неколико година, односно од увођења заказивања прегледа путем ИЗИС-а. Највећи проценат заказаних прегледа био је у пнеумофтизиолошкој служби (87,8%), а најмањи у служби интерне медицине (52,9%). У периоду праћења порастао је удео заказаних посета у специјалистичко-консултативној служби, и то са 40,5% заказаних посета у 2012. години на 58,5% заказаних посета у 2021. години. Удео заказаних посета је порастао у периоду праћења у свим специјалистичко-консултативним гранама, изузев интерне медицине, где је удео заказаних посета мањи у 2021. години у односу на 2012. годину.
- У циљу повећања задовољства корисника потребно је скратити време чекања на заказани специјалистички преглед, колико је то могуће. Оптимално време чекања износи 30 минута и осим у оправданим ситуацијама, требало би да пацијенти обаве преглед у том временском периоду, што се и дешава у највећем броју здравствених установа примарног нивоа здравствене заштите у Београду. У специјалистичко-консултативној служби у Београду у 2021. години 86,5% корисника је било примљено на преглед у року од 30 минута, што је мањи проценат у односу на претходну годину, када је 90,4% корисника било примљено на преглед у року од 30 минута.
- У појединим домовима здравља СК службе нису организовале рад свих специјалности због недостатка појединих лекара специјалиста. Домови здравља „Сопот“ и „Барајево“ немају службу оториноларингологије, а Дом здравља „Гроцка“ нема психијатра, па ни организовану службу за заштиту менталног здравља. Такође, неке установе немају могућност организовања рада службе у поподневним сатима, и то: интерна медицина и офталмологија - 333 радника МУП; оториноларингологија и психијатрија – Дом здравља „Савски венац“ и 333 радника МУП; пнеумофтизиологија – Дом здравља „Лазаревац“. Најдуже је у поподневним сатима радила служба интерне медицине (28 сати), затим службе психијатрије, офталмологије и оториноларингологије (26 сати), а најкраће после подне ради служба пнеумофтизиологије (13 сати).
- У свим СК службама на нивоу града Београда у којима се заказују прегледи, заказивање је омогућено сваког радног дана у месецу. Увођење Интегрисаног здравствено-информационог система изменило је процес заказивања и дужину чекања на преглед, а самим тим и вредности показатеља рада специјалистичко-консултативних служби. Унапређење квалитета у овим службама ће у наредним годинама зависити од даље имплементације и доследне примене ИЗИС-а.